

LIETO PETTINEN PITKÄMÄKI

Kiviröykkiön kaivaus

Timo Kuokkanen 1988

Esilähtö: tieto 135/15.6.1989

Turun yliopisto / Arkeologian osasto

Kaivausraportti

Tutkimuksen laatu, kenttätöaika

Röykkiötutkimus (Lieta), Inventointi (Lieta, Paimio, Piikkä) 11.7.-5.8.-89

Kunta Lieta

Vanha kunta

Kylä Pettinen

Tila/tontti 3:57

Paikannimet ym. Pitkämäki (Rautkantere)

Maanomistaja(t)

Uno Vuorinen, osoite: Rautasuo, Lieta

Maanvuokraaja(t)

Karttalehti 2022 ol Yliskulma

painettu vuonna 1983

x = 6710 - 62

z = 50,26 m kork. järj. N 43

y = 421 - 89

kp taakselukema t = 136,75 c

Löydöt

Ei löytöjä

Diariointipvm . . . 19

Valokuvat

TYA neg. F 16954 - 17000 ja TYA D 211:1-24

Aikaisemmat dokumentit

Aikaisemmat löydöt

Rautakuonan pala (Markku Kätheiman tarkastuskäynti 1987)

Muut viitteet

Sisältö

5 sivua tekstiä

pinnakkaiskopiota

8 karttaliitettä

47 negatiivia

karttaluetteloa

24 diakuvaa

7 valokuvaliitettä

9 muuta liitettä, mitä

2 valokuvaluetteloa

kaekuoppaluettelo

Päiväys ja allekirjoitukset

Turussa 30.3.1989

Timo Kuokkanen

Timo Kuokkanen

LIETO, PETTINEN, PITKÄMÄKI 1988

RÖYKKIÖTUTKIMUS JA INVENTOINTI

Kaivauksen sijainti:

Kunta : Lieto

Kylä : Pettinen

Paikka: Pitkämäki (Rautkankare)

Peruskarttalehti: 2022 01 Yliskulma

Koordinaatit: x= 6710 62

y= 421 87

z= 50,26 m (N 43)

Tila: 3:57

Maanomistaja: Uno Vuorinen

Osoite: Rautasuo, Lieto

Inventointia suoritettiin Liedon, Paimion ja Piikkiön alueella.

Ei löytöjä

Kaivaus- ja inventointikertomukseen liittyy:

Mustavalkonegatiivit: TYA neg. F 16954-17000

Diapositiivit: TYA D 211: 1-24

Liitteet: 1. Ote peruskartoista

2. Ote peruskartoista, inventointialueet

3. Koekuoppaluettelo

4. Valokuvaluettelo

5. Diapositiiviluettelo

6. Valokuvat

Kaivauskartat (6 kpl)

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	1
TUTKIMUSMENETELMÄT.....	1
RÖYKKIÖN TUTKIMINEN.....	2
INVENTOINTI.....	4
PÄÄTELMÄT.....	5
LIITTEET	

JOHDANTO

Varhaista raudanvalmistusta tutkiva Turun maakuntamuseon tutkija Markku Ikäheimo tuli vuonna 1987 paikannimistön perusteella Rautasuon alueelle ja tarkasti maastokohteita. Tällöin hän löysi Rautasuon kolmelta taholta ympäröimältä Pitkämäeltä, jota kutsutaan myös Rautkankareeksi, pienen kiviröykkiön. Tämän reunalta löytyi koepistosta pieni pala rautakuonaa. Oli vahva syy olettaa, että kyseessä oli raudanpelkistysuunin jäännös. Ympäristön runsas "rautapitoinen" nimistö sekä mäkeä ympäröivän suon hiekkapohjaisuus tukivat tätä näkemystä. Nykyisin peltona olevan suon ojaleikkauksissa näkyi paikoin voimakas punertava maannos.

Turun maakuntamuseon tarkoituksena oli valmistaa Kuralan Kylämäen Elävän historian kylässä raudanpelkistysuunin rekonstruktio ja suorittaa sen avulla raudanpelkistyskokeita. Pitkämäeltä löydetyn varsin todennäköisen uuninjäännöksen tutkimus voisi antaa erittäin arvokkaita tietoja näitä käytännön kokeita silmällä pitäen. Varsinkin, kun Suomessa on tutkittu hyvin vähän tämänlaatuisia muinaisjäännöksiä. Siksi Turun yliopiston arkeologian osasto suoritti alueella tutkimuksia Liedon, Paimion ja Piikkiön kuntien tuen ja rahoituksen avulla. Kenttätyöt tehtiin 11.7.-5.8.1988. Tällöin tutkittiin Pitkämäen röykkiö ja inventoitiin ympäristön alueita. Työssä olivat mukana allekirjoittaneen lisäksi FM Juha-Matti Vuorinen Turun yliopistosta sekä lietolainen Vesa-Pekka Rannikko ja paimiolainen Kai Laarimo.

Tässä yhteydessä tahdon kiittää Liedon, Paimion ja Piikkiön kuntia, maanomistaja Uno Vuorista perheineen sekä muita paikkakuntalaisia suuresta tuesta ja mielenkiinnosta.

TUTKIMUSMENETELMÄT

Alueen yleiskartoitus suoritettiin teodoliitin avulla. Kaivauspaikan pohjoisuuntaa yritettiin useasti määrittää auringon avulla, mutta sään epävakaisuus esti sen. Niinpä se suoritettiin teodoliitin bussolilla. Kaivauspaikan korkeuskiintopiste tuotiin 3,2 km:n päästä Liedon Saukonojan koulun luota, jossa on Liedon kunnan mittaustoimiston korkeuspiste n:o 1140 (pk=2022 01 Yliskulma, x=6710 63, y=2419 70 ja h=39,494 m). Sulkuvirheen suuruus oli 1 cm, josta syystä vaaitusjonoa ei tasoitettu, vaan käytettiin saatua kiintopisteen arvoa 50,26 m sellaisenaan.

Ennen röykkiön tutkimusta se dokumentoitiin koskemattomana. Seuraavaksi sen päältä poistettiin humus ja karike. Röykkiö jaettiin linjanaruilla neljään sektoriin. Pintakiveys kartoitettiin ja kivien poistaminen suoritettiin sektoreittain. Röykkiöstä piirrettiin ristikkäiset poikkileikkaukset. Pohjakiveys kartoitettiin ja lopuksi röykkiön pohja tutkittiin kalliota myöten. Irtain aines kuivaseulottiin. Koska alunperin oletettiin, että röykkiö on raudanpelkistysuuni, oli varauduttu tekemään mahdollisimman tarkkoja

havaintoja mahdollisesti säilyneistä rakenteista, ottamaan erilaisia näytteitä ja suorittamaan rapautumismittauksia. Kuitenkin jo kahden päivän perästä huomattiin, ettei röykkiötä ole voitu käyttää raudanvalmistukseen. Tämän jälkeen röykkiö tutkittiin kuten vastaava hautaraunio.

Kaivauksen jälkeen inventoitiin ensin Pitkämäkeä. Mäellä olevat kivimuodostumat tarkastettiin ja etsittiin epäilyttäviä kumpareita ja painaumia, yleensä kaikkea, mikä voisi viitata ihmisen toimintaan. Näihin arvionvaraisiin kohteisiin tehtiin koekuoppia. Lisäksi tehtiin koekuoppalinjoja, joissa kuopat kaivettiin kymmenen metrin välein. Kuopat kaivettiin niin syviksi, että saavutettiin häiriintymätön luonnollinen kerros. Samalla tarkkailtiin maanosta.

Muut alueet inventoitiin haravoimalla entiseen suohon rajoittuvia rinnealueita. Havaittuihin arvionvaraisiin kohteisiin tehtiin koekuoppia. Koekuoppalinjoja ei tehty, mutta maastossa edettäessä koekuoppia kaivettiin vaihtelevin välein harkinnan ja maaston mukaan. Näin koekuoppien välit saattoivat vaihdella muutamasta metrillä muutama kymmeneen metriin. Kuoppia ei merkitty kartalle, koska niiden sijainnin tarkka määrittäminen ei ollut mahdollista käytettävien ajan puitteissa.

RÖYKKIÖN TUTKIMINEN

Tutkittu röykkiö sijaitsee Liedon, Paimion ja Piikkiön rajojen yhtymäkohdan lähellä sijaitsevan Pitkämäki nimisen, lähes pohjois-eteläsuuntaisen harjanteen eteläosassa loivasti itäkaakkoon viettävällä rinteellä.

Harjanteen laella on avokallioselänne, jonka länsisivu on jyrkkä ja mannerjäätikön siloittama. Loivempi itäpuoli on paikoin louhikkoinen. Kallio on graniittia ja lohkeilee terassimaisesti vaakasuunnassa. Röykkiöstä pohjoiseen ja pohjoisluoteeseen on kivikkojono, joka seurailee kallioselänteen itäreunaa.

Harjanteen länsi- ja itäpuolella on entistä suota, joka on nykyisin peltoa. Harjanteen alarinteillä on hiekkaa.

Puusto on sekametsää, jossa on mäntyä, koivua ja jonkinverran kuusta. Varsinkin harjanteen reunaosissa on runsaasti koivuja. Pintakasvillisuutena on mm. mustikkaa, puolukkaa ja kanervaa.

Ennen varsinaista röykkiön tutkimusta havaittiin, että röykkiö sijaitsee kalliopohjalla, eikä ollut maansekainen. Röykkiö oli muodoltaan soikeahko ja poikkileikkaukseltaan epämääräisen kraaterimainen. Röykkiön pituus oli 3,50 m, leveys 2,90 m ja korkeus 0,50 m. Pituusakselin suunta oli itäkoillisesta länsilounaaseen. Näkyvissä oleva kivimateriaali oli lähes kokonaan lohjennutta, kulmikasta kiveä, suurin osa paikallista graniittia. Vain muutama kivi oli muuta kivilajia. Kivien koko vaihteli välillä 5-50 cm, keskikoko oli silmämääräisesti arvioiden 10-15 cm. Erikokoiset kivet olivat jakautuneet epätasaisesti. Röykkiön keskiosassa oli pieni kuoppa. Lounais- ja eteläreunassa oli näkyvissä muurila-

delmaa (kts. kuva 6).

Kun röykkiön päältä oli poistettu humus ja karike, se valokuvattiin, kartoitettiin ja pintavaaittiin. Varsinainen kivien poisto aloitettiin koillissektorista. Kiveys oli matalampaa kuin muissa sektoreissa, mutta tasakokoisempaa. Kivien koko vaihteli välillä 5-50 cm ja keskikoko oli 20-25 cm. Kiviä oli kahdessa kerroksessa, mutta paikoin pohjataso oli näkyvässä. Merkkejä rakennelmista ei havaittu. Kun sektori oli purettu pohjatasoon, pohjalla oli lohjenneita, kooltaan 10-15 cm:n suuruisia kiviä. Joidenkin kivien alla oli, kuten muuallakin pohjaosassa, karikkeen ja roskan alla turvetta, jonka pintaosassa oli hiiltä ja nokea. Alla oli puhtaampaa turvetta.

Luoteissektori oli säännöllisin röykkiön sektoreista. Kivien koko oli välillä 5-40 cm keskikoon ollessa 10-15 cm. Kivet olivat suhteellisen tasakokoisia. Rakenteita ei havaittu. Sektorin pohjaosan päällä oli runsaasti n. 10-15 cm suuruisia lohjenneita kiviä. Pohjatasossa oli ylinnä hiiltynyttä kasvisjätettä ja eri asteisesti maatunutta turvetta. Alla oli puhtaampaa turvetta kuten koillissektorissakin.

Kaakkoissektori oli kivikoostumukseltaan ja rakenteeltaan samanlainen kuin edellämainitut sektorit, paitsi että alla oli paljon pientä kulmikasta kiveä ja alinna oleva turvekerros oli paksumpi. Lounaissektorin kivien koko oli välillä 5-40 cm ja keskikoko oli 20-25 cm. Kivet olivat kulmikkaita, paitsi yksi, joka oli pyöristynyt, karkearakeinen migmatiittinen kivi. Tässä sektorissa oli vajaan metrin matkalla hieman muuriladelmaa (kts. kuva 6). Se ei ollut aivan röykkiön reunassa. Tässä sektorissa reuna oli varsin epätasainen, kuten kaakkoissektorissakin. Pohjatasossa oli pienhköjä lohkokiviä ja turvetta kuten muuallakin röykkiössä.

Röykkiön pohja tutkittiin kallioon asti. Päälimmäisenä oli turvetta, jonka alakerros oli jonkinverran maatunut. Seassa oli kasvien juuria ja myös jokunen ohut männynjuuri. Alinna kallion pintaa vasten oli hieman ilmeisesti kallioista rapautunutta hiekkaa. Irtaimen aineksen kerrospaksuus oli 1-20 cm ollen paksumpaa kallionkoloissa. Kuivaseulonnassa aineksesta löydettiin hiilenpaloja. Näistä ainakin osa on varsin nuorta, sillä hiiltyneissä paloissa oli hiiltymättömiä kohtia, jotka olisivat pitemmän ajan kuluessa lahonneet. Röykkiön ympärillä oleva nokinen turvemaa näytti olevan samanlaista kuin röykkiön pohjalla ollut aines.

Röykkiön alapuolinen kalliopohja on terassimaisesti lohkeillutta varsin tasa-aineista graniittia (kts. kuva 17). Muutamien paikoin esiintyy pieniä kvartsijuonteita. Kallion pintarakenne vaikuttaa jonkinverran rikkonaiselta, mutta tämä ei rajoitu mitenkään tutkitun röykkiön alueelle, vaan näyttää olevan vallitsevaa laajalla alueella kallioharjanteen laella ja itäpuolella.

Vaikka irtain aines seulottiin ja kallion kolot tutkittiin, ei löydetty mitään ihmisen toimintaan viittaavaa.

INVENTOINTI

Pitkämäessä tutkittiin ensin kiviraunioita poistamalla varovasti kiviä ja tutkimalla paljastunut pohjaosa. Sen jälkeen tutkittu kohta koottiin alkuperäiseen asuunsa.

Harjanteen länsi- ja itärinteisiin tehtiin koekuoppalinjat. Lisäksi koekuoppia kaivettiin muissa osissa Pitkämäkeä harkinnan mukaan. Mäen eteläosaa rakennusten ympärillä ei tutkittu. Pitkämäessä tutkituissa kohdissa ei havaittu merkkiäkään muinaisjäänöksistä. Länsirinteessä päälimmäisenä oli yleensä ohut turve, sitten huuhtoutumiskerros ja alinna heikosti punertava hiekka. Itärinteessä järjestys oli sama, mutta alinna oleva hiekka oli vaalean ruskeaa. (kts. kartta 1 ja koekuoppaluettelo, liite 3).

Ympäristössä tutkittiin Rautasuohon liittyviä rinteitä (kts. peitepiirros, liite 2). Köysmäessä ja Pitkämäen itäpuoleisessa mäessä tehtiin harkinnanvaraisia koekuoppia. Samoin tutkittiin Pitkämäen pohjoispuolisen mäen rinteet sekä Köysmäen itäpuolisten hiekkakuoppien reunat. Rautsuonmäen pohjois- ja itärinteet sekä Rautsuon ja Pesusuon itäpuoliset rinteet tutkittiin myös. Lopuksi tarkastettiin Tankkimäki sekä osa Tankkimäestä länteen olevasta rinteestä.

Mitään merkkejä raudanvalmistuksesta ei havaittu. Eikä myöskään tavattu muunlaisia selviä muinaisjäänöksiä. Kuitenkin parissa paikassa oli muodostumia, joita ei voine pitää puhtaina luonnonmuotoina.

Rautsuonmäen varsin jyrkässä itärinteessä (pk=2021 03 Paimio, x=6709 62, y=421 83 ja z=50-55 m), rinteiden puolivälissä löydettiin painanne, jonka pituus pohjois-eteläsuunnassa oli n. 2 m ja itä-länsisuunnassa noin metrin. Painanteen keskelle tehtiin pituussuunnassa noin metrin pituinen kapea koeoja ja tätä vastaan kohtisuora vajaan metrin pituinen koeoja alarinteeseen päin. Kävi ilmi, että pinnan humus- ja turvekerroksen alla oli 30 cm soraa ja hiekkaa ja sen alla moreenia. Moreenin päällä oli siis mäen laelta peräisin olevaa veden huuhtomaa ainesta. Soraa oli kaivettu vähän yli metrin pituinen ja vajaan metrin levyinen kuoppa. Kuoppa oli täynnä kiviä ja tummaa nokista maata, jonka joukossa oli myös hiilenpalasia. Pohjalla oli moreenin päällä noin 10 cm:n kerros palamatonta savea. Savikerros näytti rajoittuvan kuopan pohjalle, sen pohjoispäähän. Siksi voisi ajatella, että savikerros ei olisi luontainen, vaan liittyy kuoppaan. Välittömästi kuopan itäpuolella, alarinteiden puolella, oli pieni kumpare, jossa oli ainakin 60 cm:n syvyydelle hiekkaa. Hiekassa oli 40 cm:n ja 60 cm:n syvyydessä ohut vaakasuora nokimaakerros, jossa oli hiiltä. Nokimaakerrosten laajuudesta ei ole tietoa.

Tankkimäessä (pk=2022 01 Yliskulma, x=6710 31, y=421 36 ja z=47,5-50 m) oli kaksi isoa siirtolohkareita. Niistä eteläisen itäpuolella, siinä kiinni oli 3 m x 1,4 m suuruinen 40 cm korkea kiviröykkiö (kts. kuva 20). Kivet olivat kulmikkaita, särmistä heikosti pyörityneitä rapautumakiviä. Niiden koko oli välillä 20-60 cm, ja niitä oli 2-3 kerrosta. Keskelle tehtiin koekuoppa. Paljaalla kalliolla oli n. 1-2 cm:n kerros humusta ja juuria. Mitään ei löydetty. Röykkiö vaikutti ihmisen tekemältä.

PÄÄTELMÄT

Tutkittu Pitkämäen röykkiö on selvästi ihmiskätten töitä. Se oli koottu suoraan kallion pinnalla olevan ruohoturpeen päälle. Turpeessa oli nokea ja hiilenpaloja. Mutta näin näytti olevan koko alueella ja mahdollisesti hiili on peräisin metsäpaloista. Röykkiön alapuolinen kallio oli rapautunut, lohkeillut ja rikkonainen. Tällä ei liene suoranaista yhteyttä röykkiöön, vaan kalliossa tuntuu olevan rakoilusta johtuva paikallinen heikkousvyöhyke. Röykkiön iästä ei voi sanoa mitään varmaa. Mitään löytöjä ei tehty, eikä myöskään saatu ajoitukseen kelpaavia hiilinäytteitä. Kysymyksessä voi olla varsin myöhäinenkin rakennelma. Tutkimuksessa ei käynyt selville, mihin tarkoitukseen röykkiö on tehty. Rajapyykiksi se sopisi, mutta ainakaan rajojen nykyinen kulku ei tue ajatusta. Hautauksesta ei löydetty merkkejä.

Inventoinnissa ei havaittu merkkejä raudanvalmistuksesta. Vain parissa paikassa oli jonkinlaisia ihmisen toiminnan merkkejä. Mutta aivan koko aluetta ei ehditty tutkia ja tutkituillakin alueilla saattaa kasvillisuuden peittämä tai maantasainen kohde jäädä helposti löytämättä. On aivan mahdollista, että alueella on ollut raudanvalmistustoimintaa. Edellytykset tähän ovat olleet olemassa. Ja jo 1500-luvulla mainitaan rajanmäärittelyn yhteydessä paikalla Rautsuonmäki (Jukka Luoto-Timo Havia 1988: Piikkiön historia)

Turussa 30.3.1989

Kaivauksen valvoja

Kaivausjohtaja

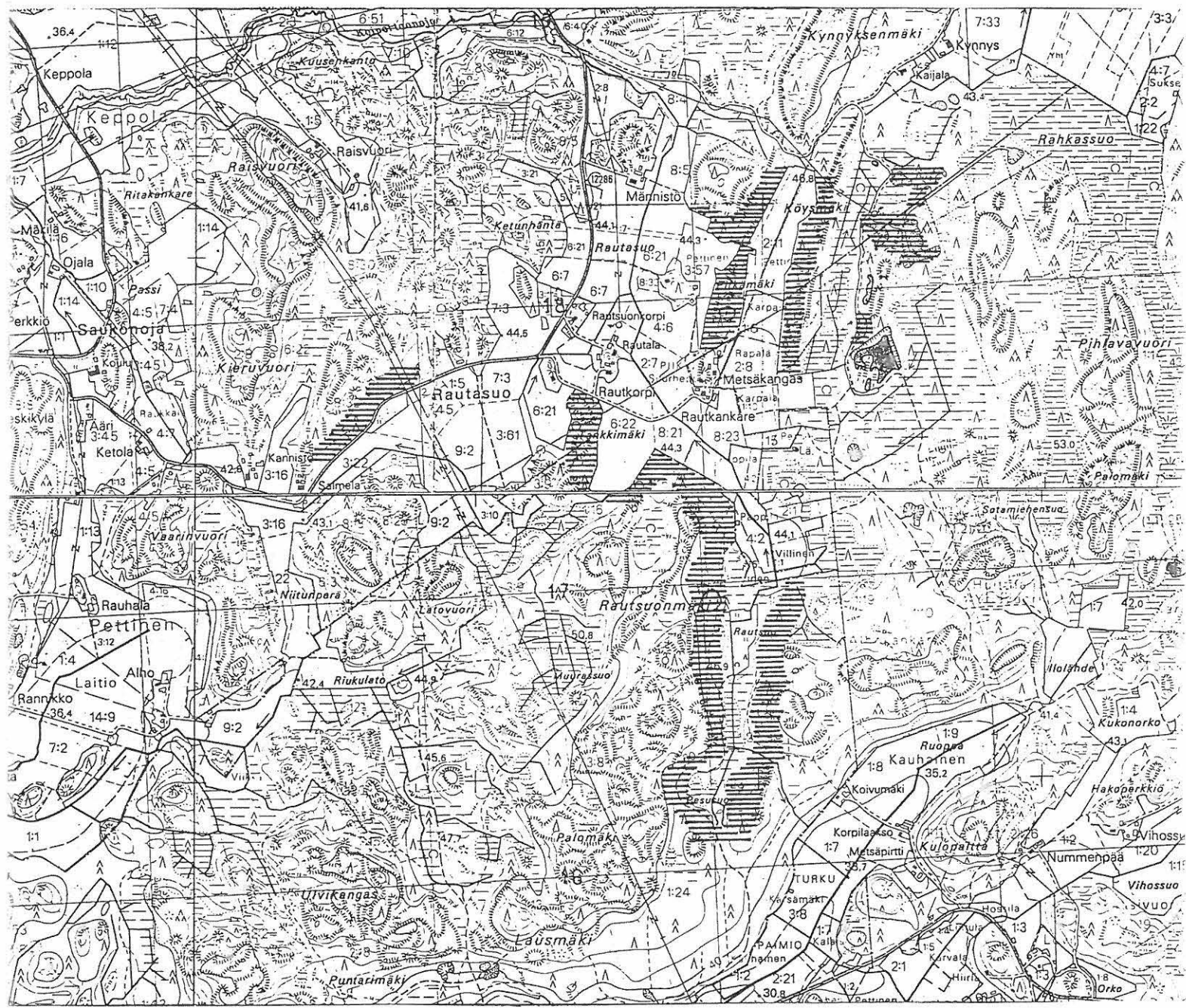
Timo Kuokkanen

Prof. Unto Salo

Timo Kuokkanen

Ote peruskartoista 2022 01 Yliskulma ja 2021 03 Paimio

Ote peruskartoista 2022 01 Yliskulma ja 2021 03 Paimio

inventoidut alueet

LIETO, PETTINEN, PITKÄMÄKI: koekuoppaluettelo

Luettelo käsittää kaikki Pitkämäkeen tehdyt koekuopat. Missään niistä ei havaittu merkkiäkään muinaisjäänöksistä.

1. Koekuoppa nro 1

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Luonnonkivikko kalliolla.

2. Koekuoppa nro 2

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Luonnonkivikko kalliolla.

3. Koekuoppa nro 3

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 68, y= 421 90, z= 50 m. Matala kiviraunio kalliolla, yksi kivikerros, alla humusta ja hiilenpaloja. Sen reunoilla on n. 40 cm korkeita kiviä pystyssä ja itäpuolella matala kallionsyvennys, jossa on joidakin suurehkoja lohkareita. Raunion koko on 1,5 m x 1,5 m ja korkeus 20 - 30 cm. Siitä 3 m länteen on kalliolla toinen pieni kivikko, jonka alla on humusta, juuria ja rapautumisjälkiä. Luonnonmuodostumia.

4. Koekuoppa nro 4

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 72, y= 421 88, z= 50 m, syvennys kallioiden välisellä moreenirinteellä. Hieman turvetta ja humusta peruskallion päällä.

5. Koekuoppa nro 5

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 75, y= 421 88, z= 47,5 - 50 m, syvennyksessä kallioiden välisellä moreenirinteellä. Peruskallion päällä n. 20 cm kerros turvetta, huuhtoutumiskerros ja hiekkaa.

6. Koekuoppa nro 6

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 77, y= 421 89, z= 47,5 m, kallioiden välinen moreenitasanne. Turvetta, humusta ja hieman hiekkaa peruskallion päällä.

7. Koekuoppa nro 7

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 78, y= 421 89, z= 47,5 m, moreenitasanne kallion juurella. Turvetta, humusta ja rapautunutta kiveä peruskallion päällä.

8. Koekuoppa nro 8

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 78, y= 421 90, z= 45 - 47 m, moreenirinne avokallion juurella. Turvetta, humusta ja hiekkaa.

9. Koekuoppa nro 9

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 78, y= 421 92, z= 45 m. Turpeen alla iso kivi ja väriltään rautapitoista hiekkaa.

10. Koekuoppa nro 10

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 80, y= 421 92, z= 45 m, loivalla moreenirinteellä, kallion juurella. Turvetta ja hiekkaa.

11. Koekuoppa nro 11

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 82, y= 421 92, z= 45 m, loiva moreeniharjanne peltojen välissä, kallion pohjoispuolella, polkujen risteyksessä. Turvetta ja hiekkaa.

12. Koekuoppa nro 12

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 83, y= 421 93, z= 45 m, loiva moreeniharjanne peltojen välissä, kallion pohjoispuolella. Turvetta ja lehtimetsämaanos (humus).

13. Koekuoppa nro 13

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 84, y= 421 93, z= 45 m, loiva moreeniharjanne peltojen välissä. Turvetta, humusta ja savea.

14. Koekuoppa nro 14

Sijainti: pk 2022 01, x= 6710 88, y= 421 94, z= 45 m, Kynnyksenmäki, loiva moreeniharjanne avokallion eteläpuolella. Turvetta ja punertavaa hiekkaa, alueella on tehty metsäauraus.

15. Koekuoppa nro 15

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), polulla. Turve, savensekaista hiekkaa ja savea.

16. Koekuoppa nro 16

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), lautakasan vieressä. Päällä 20 cm sahanpurua, alla hienoa vaaleaa hiekkaa.

17. Koekuoppa nro 17

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turve, jossa tuoreita puujätteitä, 10 cm hienoa lyijyhiekkaa, alla punertavaa hienoa hiekkaa.

18. Koekuoppa nro 18

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). 10 cm turvetta, jonka alapinnassa joitakin hiilenpaloja, alla hienoa, vaaleaa hiekkaa.

19. Koekuoppa nro 19

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). 10 cm turvetta, ohut huuhtoutumiskerros, alla vaaleasti punertavaa hienoa hiekkaa ja hiukan pieniä kiviä.

20. Koekuoppa nro 20

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, jonka alapinnassa hiukan hiilenpaloja, alla ohut huuhtoutumiskerros ja punertavaa, karkeaa hiekkaa.

21. Koekuoppa nro 21

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), kallionnypäleen alla. Ohut turve, paksuhko huuhtoutumiskerros hienoa hiekkaa, alla vaaleaa, hienoa hiekkaa.

22. Koekuoppa nro 22

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Paksu turve, ohut humuksen ja juurien sekainen huuhtoutumiskerros, rikastumiskerros heikosti punertavaa hiekkaa.

23. Koekuoppa nro 23

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). 5 cm turvetta, huuhtoutumiskerros 5 cm lyijyhiekkaa, rikastumiskerros heikosti punertavaa hiekkaa.

24. Koekuoppa nro 24

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). 10 cm turvetta, 10 cm huuhtoutumiskerros lyijyhiekkaa, rikastumiskerros heikosti punertavaa hiekkaa.

25. Koekuoppa nro 25

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve ja huuhtoutumiskerros, alla heikosti värjäytyntä hiekkaa.

26. Koekuoppa nro 26

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve ja huuhtoutumiskerros, alla heikosti värjäytyntä hienoa hiekkaa ja soraa.

27. Koekuoppa nro 27

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve ja huuhtoutumiskerros, alla hienoa ruskeaa hiekkaa ja kiviä.

28. Koekuoppa nro 28

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, huuhtoutumiskerros ja iso kivi

29. Koekuoppa nro 29

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, huuhtoutumiskerros ja värjäytymätöntä soraa.

30. Koekuoppa nro 30

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, värjäytymätöntä soraa.

31. Koekuoppa nro 31

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, soraa, joukossa isoja kiviä.

32. Koekuoppa nro 32

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, hienoa, heikosti värjäytynyttä hiekkaa.

33. Koekuoppa nro 33

Sijainti: 10 m suuntaan 15 goonia edellisestä. Ohut turve, huuhtoutumiskerros, hienoa, heikosti värjäytynyttä hiekkaa.

34. Koekuoppa nro 34

Sijainti: 10 m suuntaan 15 goonia edellisestä. Ohut turve, 10 cm huuhtoutumiskerros ja hienoa, heikosti värjäytynyttä hiekkaa.

35. Koekuoppa nro 35

Sijainti: 10 m suuntaan 15 goonia edellisestä. Ohut turve, jonka alapinnassa hieman hiilenpaloja, huuhtoutumiskerros, alla hienoa, heikosti värjäytynyttä hiekkaa.

36. Koekuoppa nro 36

Sijainti: 10 m suuntaan 15 goonia edellisestä. 10 cm turvetta, huuhtoutumiskerrosessa hieman hiilenpaloja, alla hienorakeista hiekkaa.

37. Koekuoppa nro 37

Sijainti: 10 m suuntaan 15 goonia edellisestä. 10 cm turvetta, huuhtoutumiskerros vaaleaa lyijyhiekkaa ja alla hienoa, punertavaa hiekkaa paksu kerros.

38. Koekuoppa nro 38

Sijainti: 10 m suuntaan 15 goonia edellisestä, polulla. Paksu turve, humuksen sekaista hiekkaa, hiekkaa.

39. Koekuoppa nro 39

Sijainti: 10 m suuntaan 15 goonia edellisestä, polulla. Paksu turve, humuksen-sekaista hiekkaa, jossa hiilenpaloja, alla hiekkaa.

40. Koekuoppa nro 40

Sijainti: 10 m suuntaan 15 goonia edellisestä, polulla. Ohut turve, humuksen ja saven sekaista maata, alla savea.

41. Koekuoppa nro 41

Sijainti: 1,5 m pohjoiseen koekuopasta nro 39, 10 m päässä pellon reunasta. Paksu turve, humuksensekaista hiekkaa.

42. Koekuoppa nro 42

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), mäennypäleen päällä, 5 m itään siirtolohkareesta. Kiviä ja vaaleaa hienoa hiekkaa, turpeen alla hiilenpaloja.

43. Koekuoppa nro 43

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), 2 m edellisestä itään. Turve, jonka alla hiiltynyttä maata ja ohut huuhtoutumiskerros, hienoa, kovaksi pakkautunutta, punertavaa hiekkaa, alimpana soraa.

44. Koekuoppa nro 44

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), 2 m siirtolohkareesta itään. Turvetta 5 cm alla hienoa, vaaleaa hiekkaa ja soraa.

45. Koekuoppa nro 45

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, huuhtoutumiskerros 5 cm hienoa lyijyhiekkaa, rikastumiskerros heikosti punertavaa, hienoa hiekkaa.

46. Koekuoppa nro 46

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve ja juuria, huuhtoutumiskerros hienoa lyijyhiekkaa, alla hiekkaa.

47. Koekuoppa nro 47

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, huuhtoutumiskerros kivien sekaista lyijyhiekkaa, alla ruskehtavaa moreenia.

48. Koekuoppa nro 48

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, alla moreenia.

49. Koekuoppa nro 49

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turve, alla suurehkoja kiviä ja vaaleaa moreenia.

50. Koekuoppa nro 50

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, ohut huuhtoutumiskerros, alla hienoa, vaaleanruskeaa hiekkaa.

51. Koekuoppa nro 51

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, huuhtoutumiskerros 5 cm, alla hienoa, vaaleanruskeaa hiekkaa.

52. Koekuoppa nro 52

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve ja huuhtoutumiskerros, alla hienoa, vaaleanruskeaa hiekkaa.

53. Koekuoppa nro 53

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, huuhtoutumiskerros 5 cm vaaleaa lyijyhiekkaa, alla vaaleanruskeaa, kiviensekainen, hieno hiekka.

54. Koekuoppa nro 54

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 10 cm, huuhtoutumiskerros 5 cm vaaleaa lyijyhiekkaa, alla vaaleanruskeaa, kiviensekainen, hieno hiekka.

55. Koekuoppa nro 55

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, humuksensekainen hieno hiekka.

56. Koekuoppa nro 56

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, hieno, humuksensekainen, vaaleanruskeaa hiekkaa.

57. Koekuoppa nro 57

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, vaaleanruskeaa karkeahko hiekka

58. Koekuoppa nro 58

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, kiviensekainen, vaaleanruskeaa hieno hiekka.

59. Koekuoppa nro 59

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, kiviensekainen, vaaleanruskea, hieno hiekka.

60. Koekuoppa nro 60

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, kiviensekainen, vaaleanruskea, hieno hiekka.

61. Koekuoppa nro 61

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, hieno, vaaleanruskea hiekka

62. Koekuoppa nro 62

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, hieno, vaaleanruskea hiekka.

63. Koekuoppa nro 63

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, hieno, vaaleanruskea hiekka.

64. Koekuoppa nro 64

Sijainti: 10 m suuntaan 11 goonia edellisestä. Turvetta 5 cm, alla hienoa hiekkaa ja savea.

65. Koekuoppa nro 65

Sijainti: 10 m suuntaan 11 goonia edellisestä. Ohut turve, vaaleanruskea, hieno hiekka.

66. Koekuoppa nro 66

Sijainti: 10 m suuntaan 373 goonia edellisestä. Turvetta 5 cm, hienoa hiekkaa.

67. Koekuoppa nro 67

Sijainti: 10 m suuntaan 373 goonia edellisestä. Turvetta 5 cm, humusta ja kiviensekaista hienoa hiekkaa.

68. Koekuoppa nro 68

Sijainti: 10 m suuntaan 373 goonia edellisestä. Turvetta 10 cm, hienoa hiekkaa.

69. Koekuoppa nro 69

Sijainti: 10 m suuntaan 373 goonia edellisestä. Ohut turve, hienorakeista hiekkaa ja humusta.

70. Koekuoppa nro 70

Sijainti: 10 m suuntaan 373 goonia edellisestä. Turvetta 5 cm, hienorakeinen hiekka ja moreeni.

71. Koekuoppa nro 71

Sijainti: 10 m suuntaan 395 goonia edellisestä. Turvetta 10 cm, kiviensekainen, hieno hiekka.

72. Koekuoppa nro 72

Sijainti: 10 m suuntaan 395 goonia edellisestä, polulla. Ohut turve, kiviensekainen, hieno hiekka.

73. Koekuoppa nro 73

Sijainti: 10 m suuntaan 395 goonia edellisestä. Ohut turve, kiviensekainen, hieno hiekka.

74. Koekuoppa nro 74

Sijainti: 10 m suuntaan 395 goonia edellisestä. Turvetta 5 cm, ohut huuhtoutumiskerros, alla ruskea, hieno hiekka.

75. Koekuoppa nro 75

Sijainti: 10 m suuntaan 395 goonia edellisestä. 10 cm turvetta, jonka alapinnalla hiilenpaloja, alla hieno, punaruskea hiekka.

76. Koekuoppa nro 76

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), mäennypäleen päällä. Ohut turve, hieno, ruskea hiekka.

77. Koekuoppa nro 77

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve, huuhtoutumiskerros 5 cm vaaleaa lyijyhiekkaa, alla ruskea, hieno hiekka.

78. Koekuoppa nro 78

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, huuhtoutumiskerros 5 cm, alla ruskea, hieno hiekka.

79. Koekuoppa nro 79

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Ohut turve ja huuhtoutumiskerros, alla ruskea, hieno hiekka.

80. Koekuoppa nro 80

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), kahden kiven välissä. Turvetta 5 cm, kivistä moreenia.

81. Koekuoppa nro 81

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1). Turvetta 5 cm, ohut huuhtoutumiskerros lyijyhiekkaa, alla vaaleanruskeaa, hienoa hiekkaa.

82. Koekuoppa nro 82

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), mäentasanteella. Ohut turve, vaaleaa moreenia.

83. Koekuoppa nro 83

Sijainti: ks. yleiskartta (kartta 1), mäentasanteella. Turve, kivistä moreenia.

Valokuvaluettelo

N:o	Aihe	Kuvaussuunta
1	Röykkiö ennen puhdistusta	N
2	- " -	ENE
3	Röykkiö ennen puhdistusta, kuvaustikkailta	WNW
4	Röykkiö ennen puhdistusta, yleiskuva	S
5	Röykkiö puhdistettuna	NNE
6	Eteläreunan muuriladelmaa	SSW
7	Röykkiö puhdistettuna	S
8	- " -	ESE
9	- " -	W
10	Röykkiö puhdistettuna, kuvaustikkailta	WNW
11	Yleiskuva	NE
12	Röykkiö puoleksi kaivettuna, W-E - leikkaus	N
13	Röykkiö pohjatasossa, kuvaustikkailta	WNW
14	- " -	WNW
15	Röykkiö pohjatasossa	NE
16	- " -	S
17	Röykkiön kallicalusta, kuvaustikkailta	WNW
18	Röykkiö entisöitynä	N
19	Koeoja Rautsuonmäellä	SSE
20	Tankkimäen kiviröykkiö	E

Valokuvien negatiivit on luettelointu Turun yliopiston arkeologian osaston negatiiviluetteloön numeroilla TYA neg. F 16954-17000.

Diapositiiviluettelo

N:o	Aihe	Kuvaussuunta
211:1	Röykkiö ennen puhdistusta, kuvaustikkailta	WNW
211:2	- " -	WNW
211:3	Röykkiö ennen puhdistusta	S
211:4	- " -	S
211:5	Röykkiö puhdistettuna	NNE
211:6	- " -	NNE
211:7	Eteläreunan muuriladelmaa	SSW
211:8	Yleiskuva	S
211:9	Röykkiö puhdistettuna, kuvaustikkailta	WNW
211:10	- " -	WNW
211:11	T.Kuokkanen kuvaustikkailla	N
211:12	Röykkiö puoliksi kaivettuna, W-E - leikkaus	NNE
211:13	- " -	ENE
211:14	Kaivajat ryhmäkuvassa	SE
211:15	Röykkiö pohjatasossa, kuvaustikkailta	WNW
211:16	- " -	WNW
211:17	Röykkiön alainen kallio	ESE
211:18	- " -	S
211:19	Röykkiö entisöitynä	N
211:20	- " -	N
211:21	Inventoiijat ruokatauolla	W
211:22	Tankkimäen kiviröykkiö luonnontilassa	E
211:23	- " -	E
211:24	Podzolimaannos hiekkakuopan seinässä, Köysmäen lähistöllä	E

Diapositiivit on luetteloitu Turun yliopiston arkeologian osaston dialuetteloon numeroilla TYA D 211: 1-24.

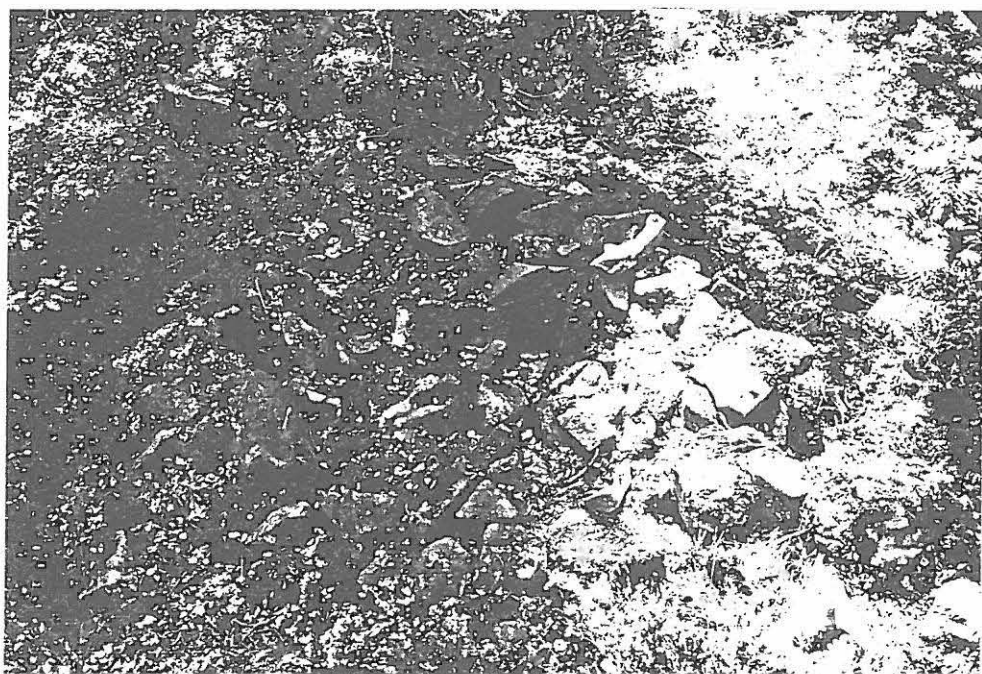
Kuva 1
TYA neg. F 16954

Kuva 2
TYA neg. F 16956

Kuva 3
TYA neg. F 16958

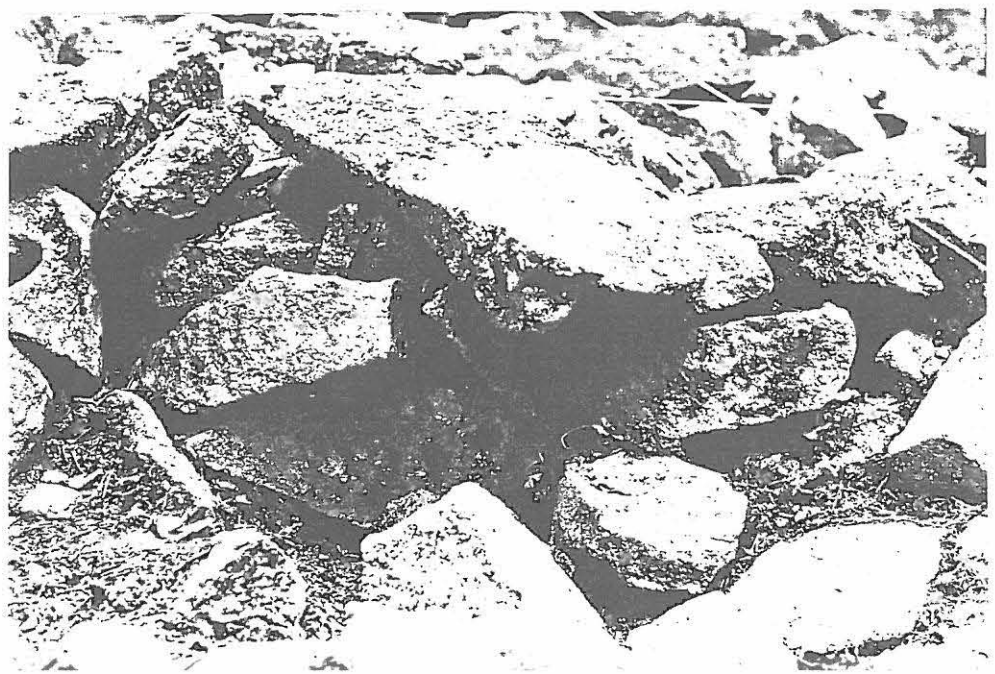
Kuva 4
TYA neg. F 16962

Kuva 5
TYA neg. F 16965

Kuva 6
TYA neg. F 16966

Kuva 7
TYA neg. F 16968

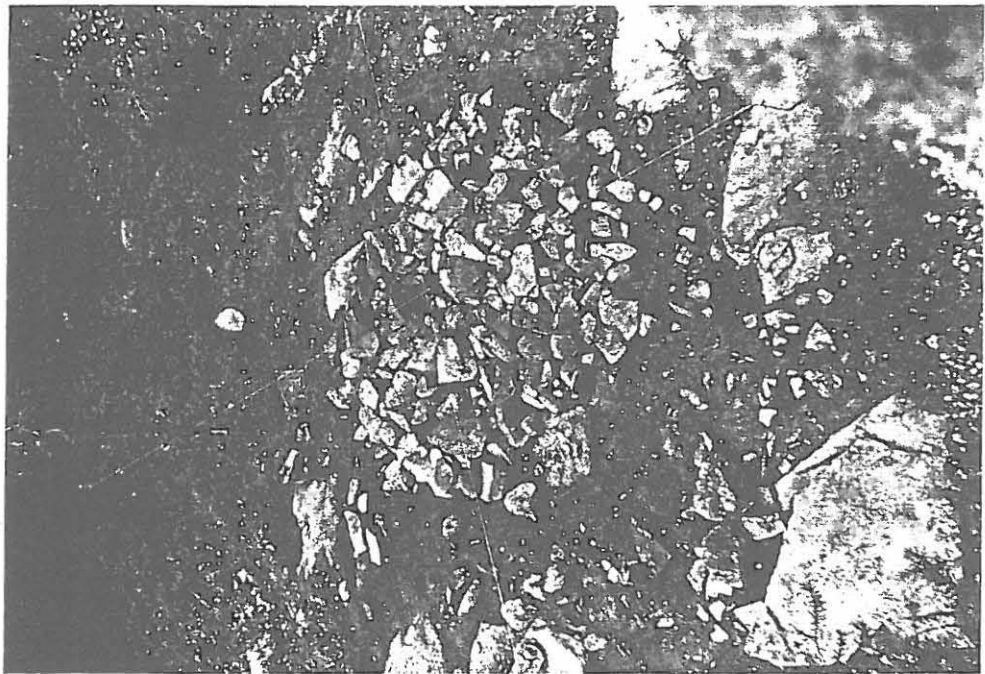
Kuva 8
TYA neg. F 16970

Kuva 9
TYA neg. F 16971

Kuva 10
TYA neg. F 16974

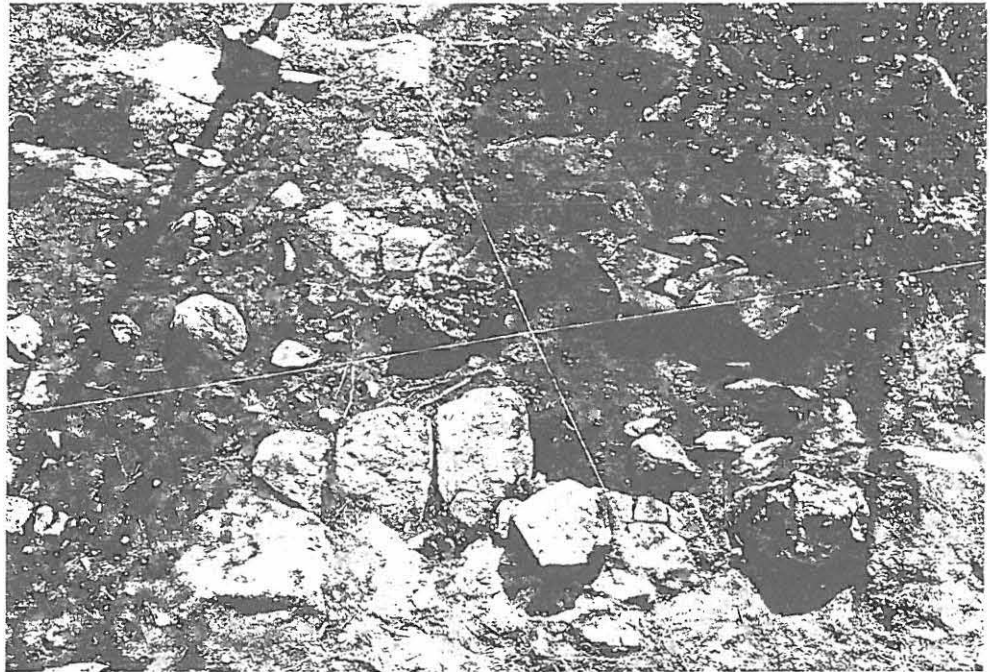
Kuva 11
TYA neg. F 16977

Kuva 12
TYA neg. F 16980

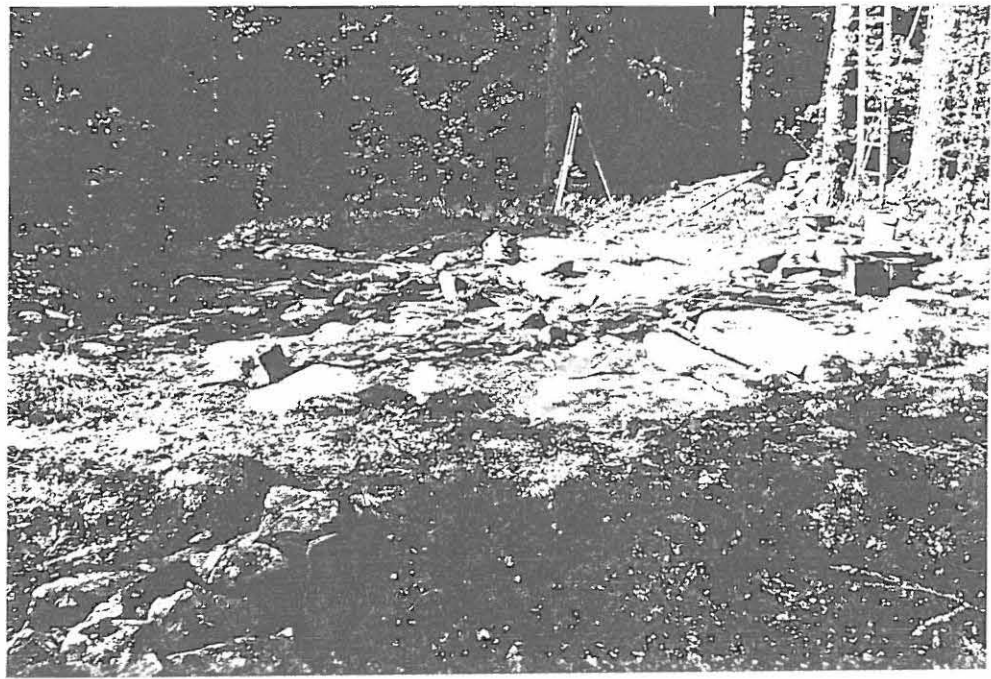
Kuva 13
TYA neg. F 16983

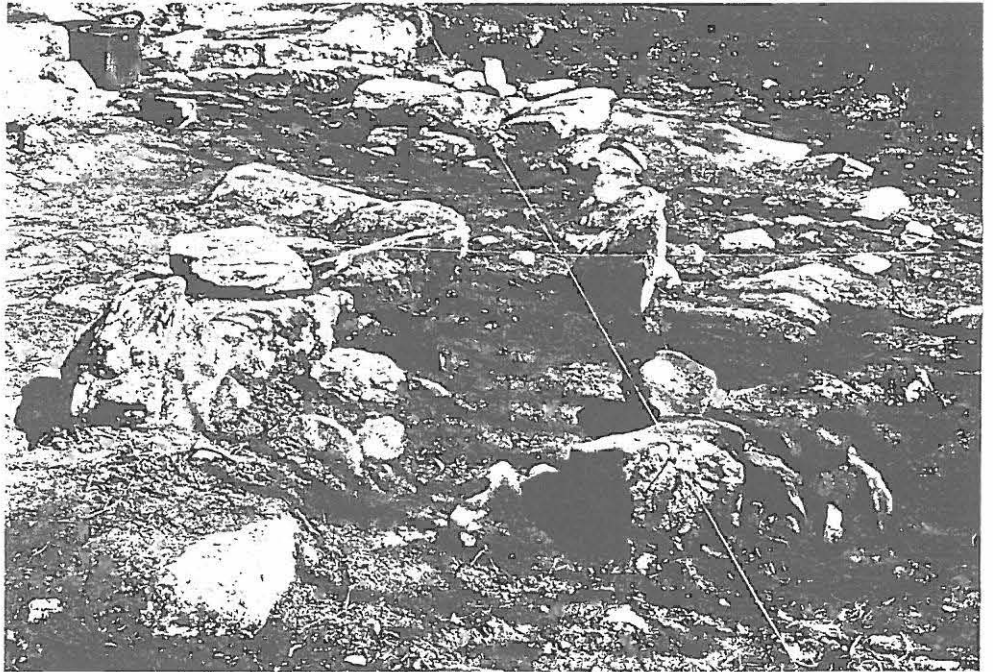
Kuva 14
TYA neg. F 16985

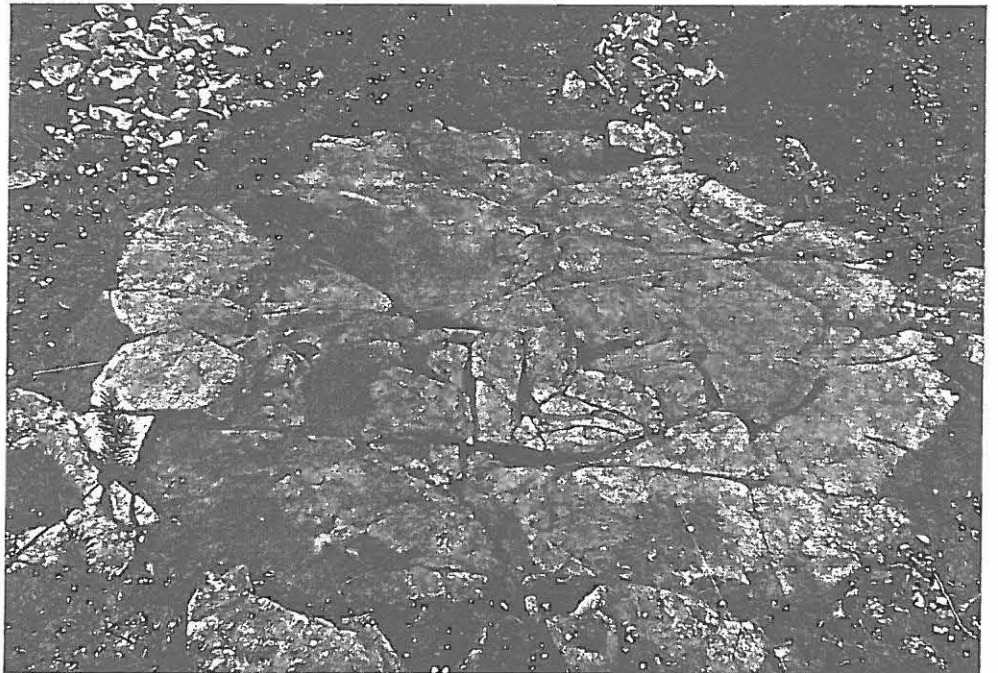
Kuva 15
TYA neg. F 16987

Kuva 16
TYA neg. F 16988

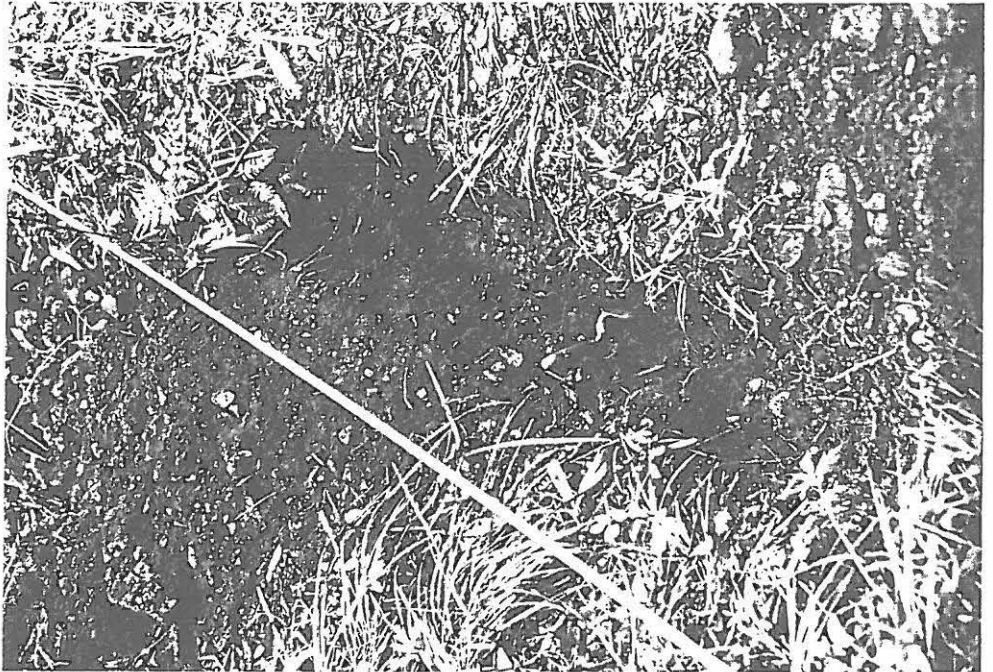
Kuva 17
TYA neg. F 16990

Kuva 18
TYA neg. F 16993

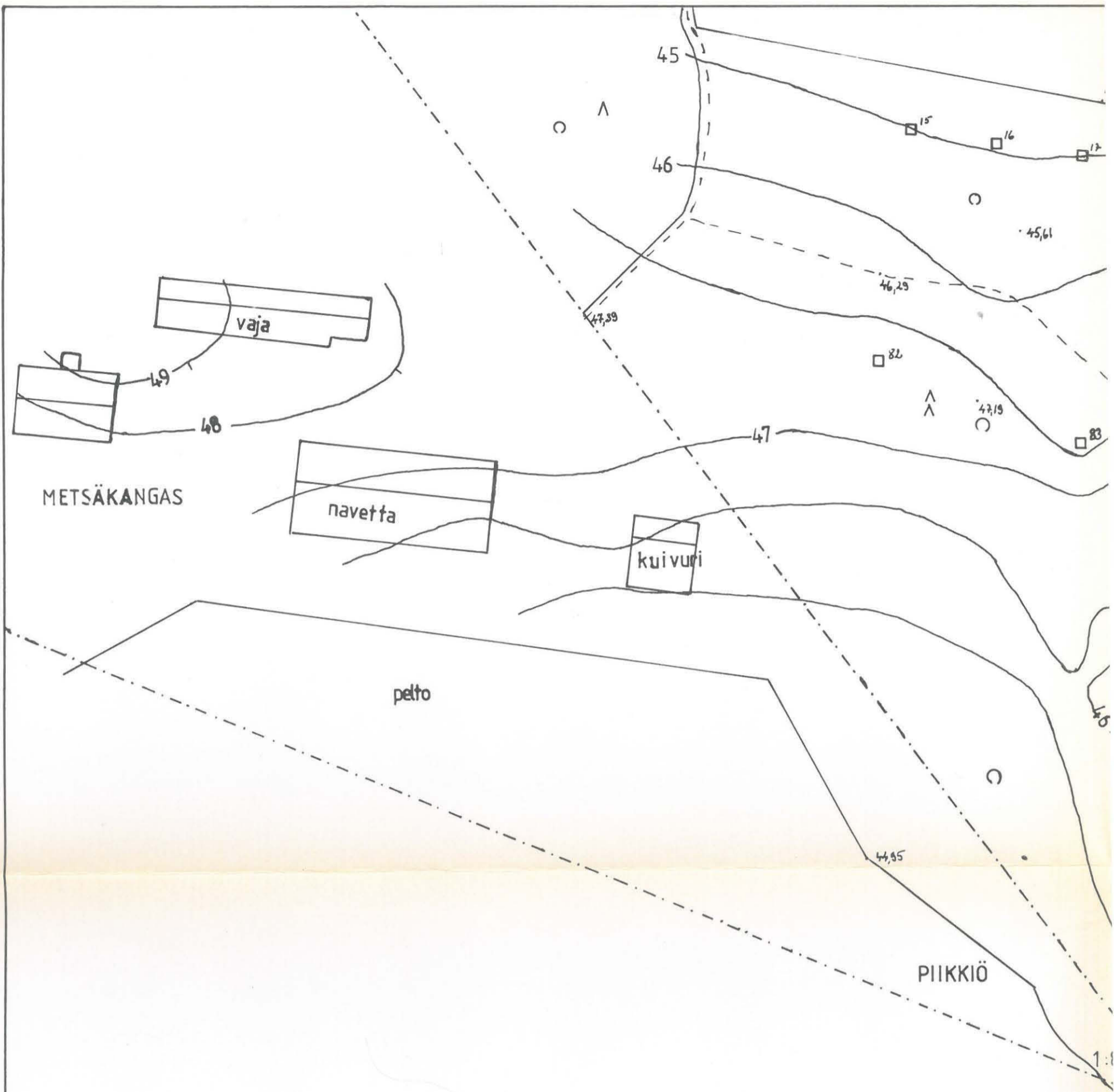

Kuva 19
TYA neg. F 16995

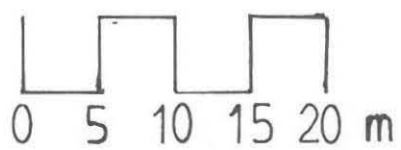
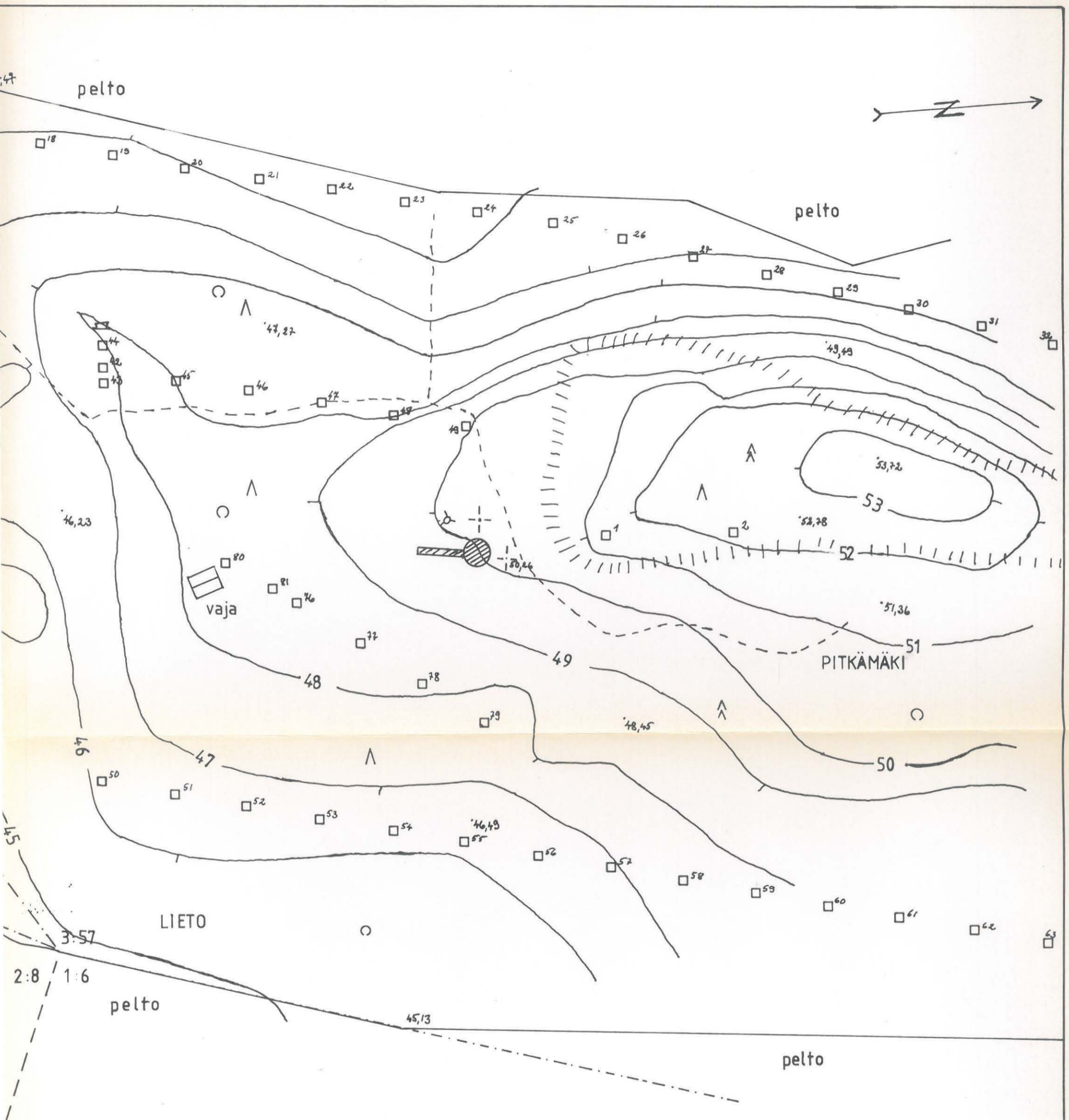

Kuva 20
TYA neg. F 17000

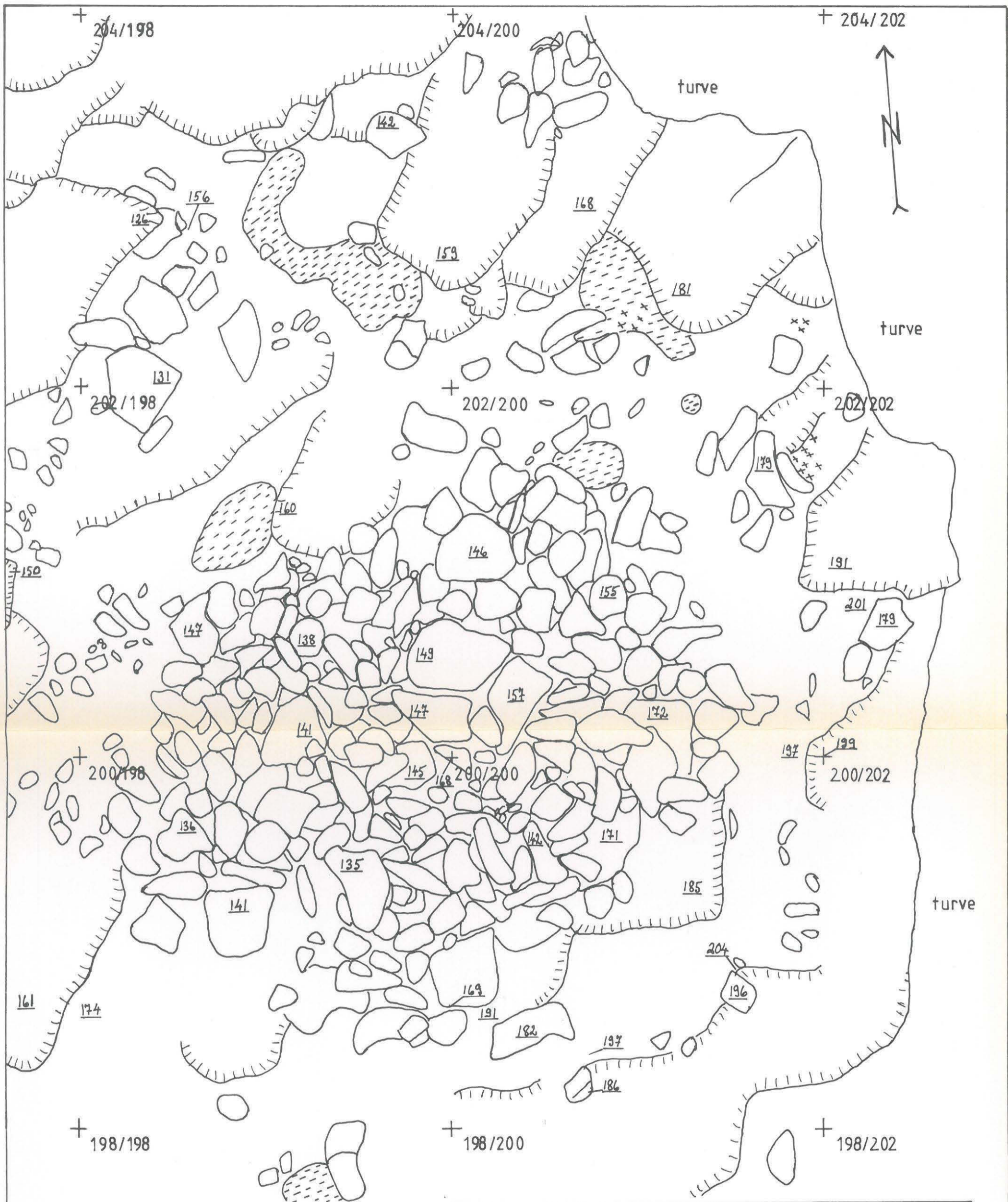

- kaivausalue
- koekuoppa ja sen nro
- vaaituskoje
- korkeuskiintopiste (N 43)
- paalu

LIETO PETTINEN	
Kartta 1	Pitkämäki
Yleiskartta	4.8.1988
Turun yliopisto Arkeologian osasto	
KP= 50,26 m t=136,75 cm	MK 1/500
Mitannut ja piirtänyt J-M Vuorinen	

kallio

tuhkamaa

hiiltä

0 20 40 cm

LIETO PETTINEN

Kartta 2

Pitkämäki

Pintakiveys

12.7.1988

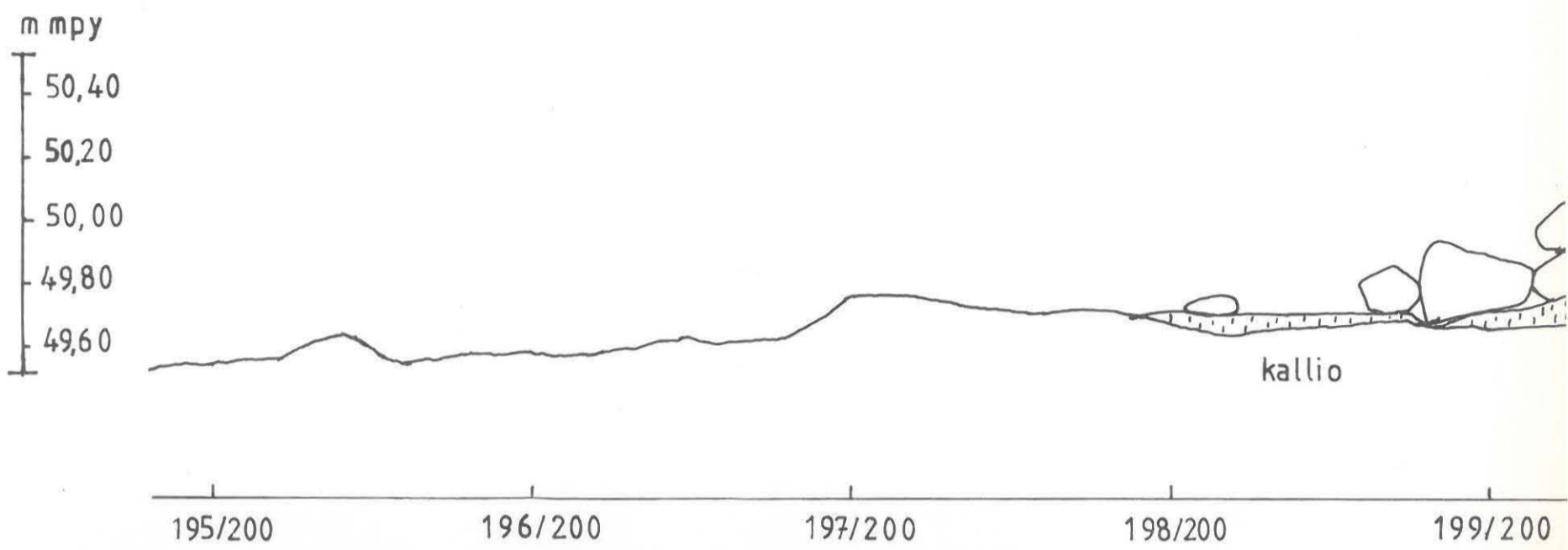
Turun yliopisto Arkeologian osasto

KP= 50,26 m t=136,75 cm

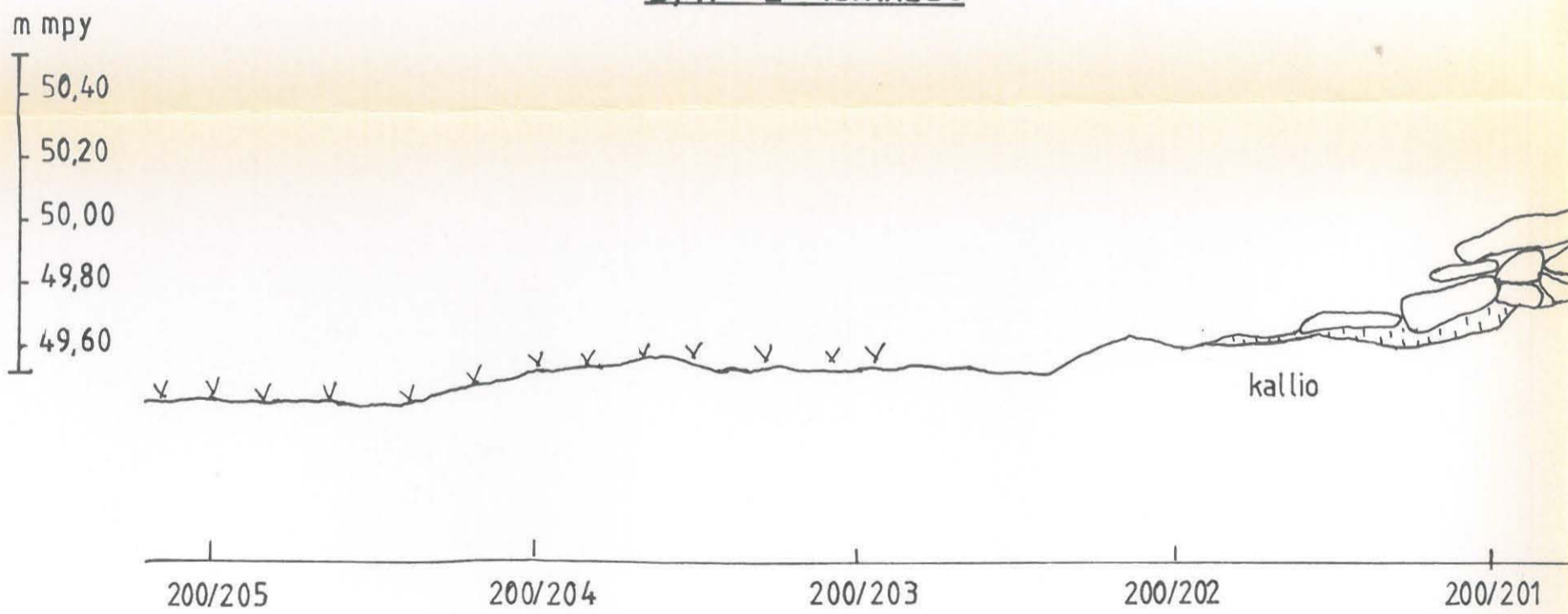
MK 1/20

Mitannut ja piirtänyt J-M Vuorinen

A) N-S -leikkaus

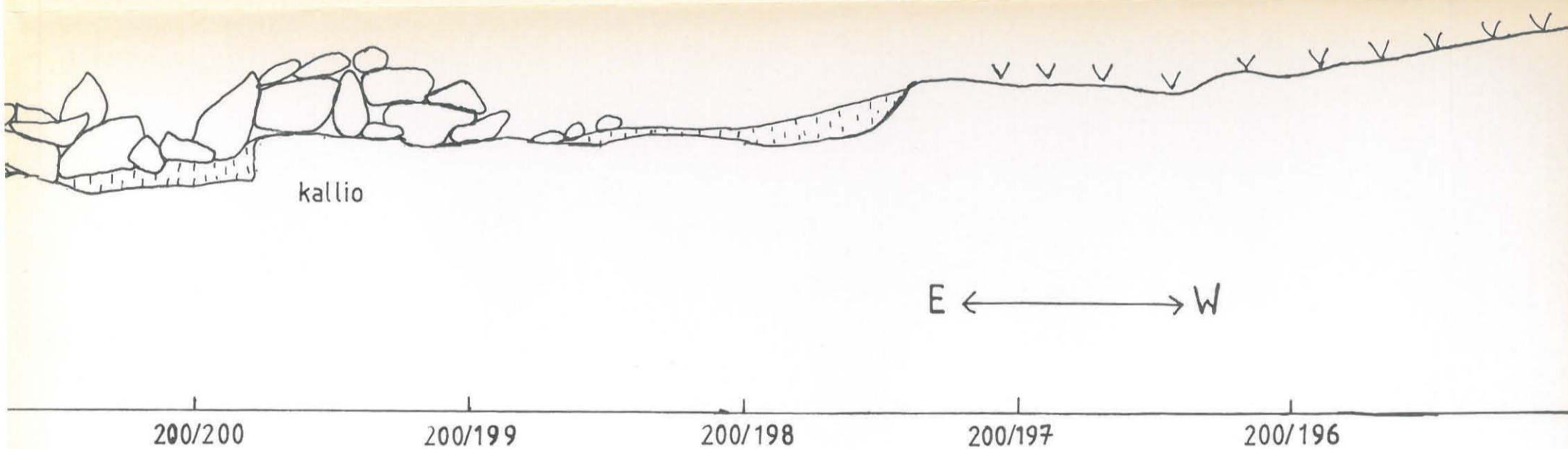
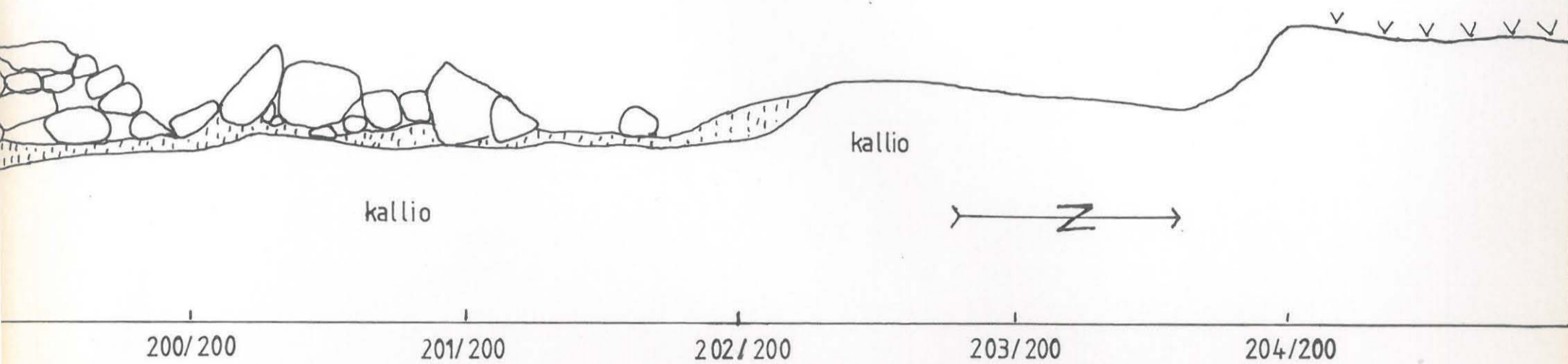

B) W - E -leikkaus

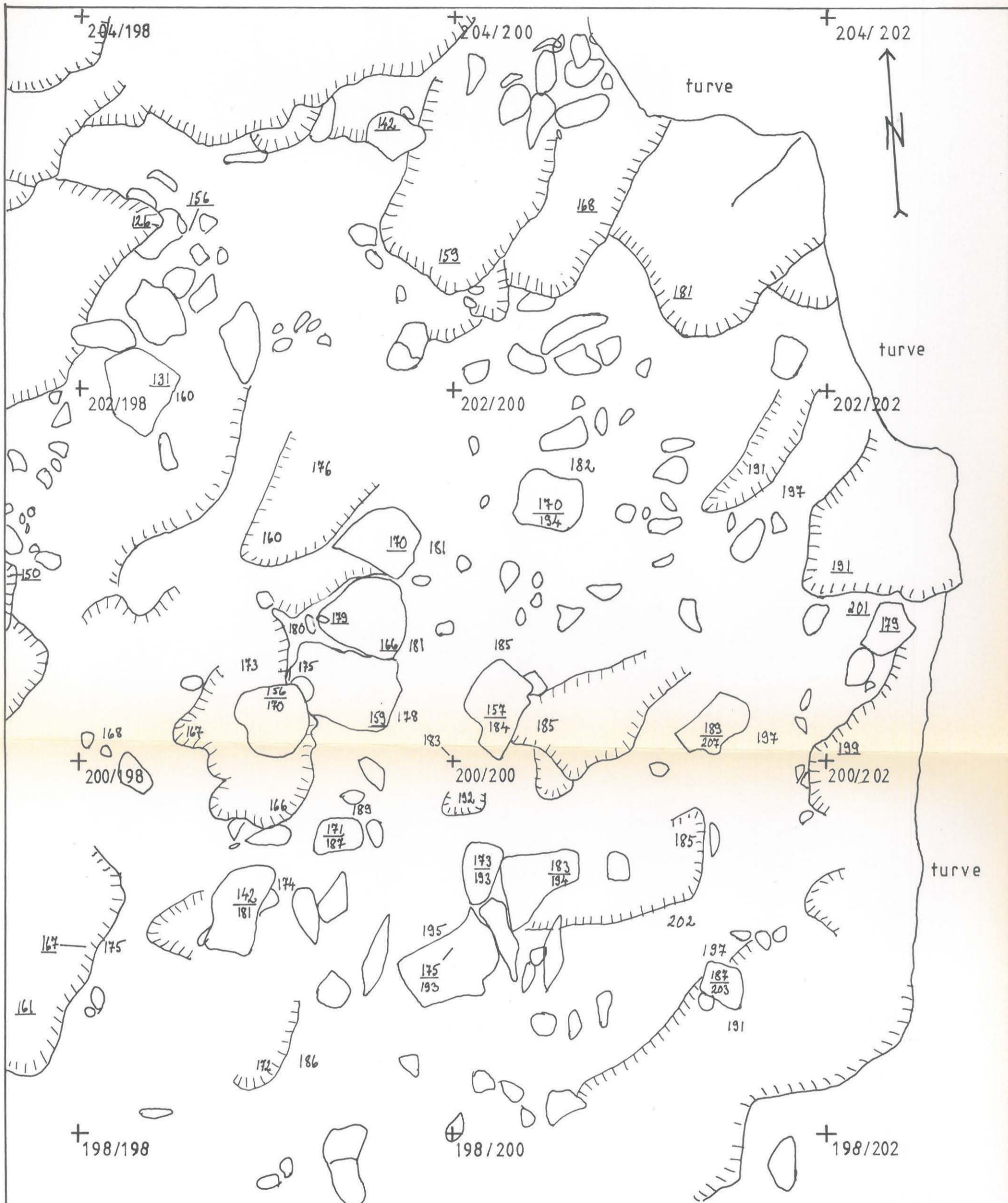
 turve ja alus-
kasvillisuus

 maatunut turve
ja mineraalimaa

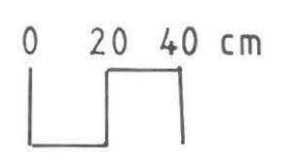

0 20 40 60 cm

LIETO PETTINEN	
Kartta 3	Pitkämäki
Leikkaukset: N-S & W-E	14.7.1988
Turun yliopisto Arkeologian osasto	
KP=50,26 m t=136,75 cm	MK=1/20
Mitannut ja piirtänyt J-M Vuorinen	

kallio

LIETO PETTINEN	
Kartta 4	Pitkämäki
Pohjakiveys	14.7.1988
Turun yliopisto Arkeologian osasto	
KP=50,26 m t=136,75 cm	MK=1/20
Mitannut ja piirtänyt J-M Vuorinen	